

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2011

Núm. 7

Presidència
de l'Honorable Sra. María José Bauzá i Alonso

Sessió celebrada dia 2 de novembre del 2011

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 3790/11, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a posar en valor i reforçar la figura del metge i personal sanitari en els centres de salut i elaboració d'un pla de mesures encaminades a reduir les agressions als professionals de la sanitat.

66

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyors diputats, començam la sessió d'avui. En primer lloc, demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. AGUILÓ I GARCÍAS:

Aina Aguiló substitueix el Sr. Miquel Jerez.

Proposició no de llei RGE núm. 3790/11, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a posar en valor i reforçar la figura del metge i personal sanitari en els centres de salut i elaboració d'un pla de mesures encaminades a reduir les agressions als professionals de la sanitat.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam idò a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en la Proposició no de llei RGE núm. 3790/11, presentada pel Grup Parlamentari Popular, sobre posar en valor i reforçar la figura del metge i del personal sanitari en els centres de salut i elaboració d'un pla de mesures encaminades a reduir les agressions als professionals de la salut.

Per a la seva defensa té la paraula pel Grup Parlamentari Popular la Sra. Marga Duran, per un temps de deu minuts.

LA SRA. DURAN I CLADERA:

Gràcies, Sra. Presidenta. El Partit Popular aposta per un sistema de salut eficaç, resolutiu i de qualitat, que tenguim com a únic objectiu emprendre accions encaminades a la preservació, promoció i millora de la salut dels ciutadans.

L'atenció primària ha de ser l'eix on s'ha d'assentar el nostre sistema de salut, acompanyat sempre d'una atenció especialitzada i sociosanitària capaç de respondre a totes les necessitats de la població balear. És important dignificar la professió sanitària. Els professionals de la sanitat han de recuperar l'autoritat en el sistema i la seguretat en la seva carrera professional. La confiança, el respecte i la tolerància són valors indispensables per a l'exercici de la professió sanitària, siguin metges, infermeres, auxiliars, etc., ja que requereixen d'un tracte personal i directe amb els usuaris de la sanitat i aquestes aptituds han de prevaler entre les parts.

Cal remarcar una sèrie de valors de la figura del metge i del personal sanitari, tals com prestigi, professionalitat, qualificació, confiança en el seu criteri i respecte per les seves decisions adoptades.

Des del Partit Popular abocam per la tolerància zero a les agressions a professionals sanitaris, siguin del tipus que siguin. Les agressions al personal sanitari tant les físiques com les verbals reflecteixen una conducta intolerant que cerca causar un mal o intimidació amb la finalitat d'aconseguir un objectiu o benefici personal fora de la normal relació personal sanitari pacient.

Podríem dir que l'aparició de diferents formes d'apreciar la realitat i la dinàmica social han donat un canvi radical al sistema de valors i conviccions socials i ha aparegut una actitud més crítica a l'equip de salut. Les causes més freqüents que motiven les agressions als centres sanitaris són: la tensió motivada per les llargues esperes, ja sigui a les consultes o a les sales d'espera, els diagnòstics no prevists pels pacients, l'intent d'aconseguir tractaments o medicaments, l'intent d'obtenir baixes laborals quan el facultatiu no ho considera oportú, estar baix els efectes de drogues o alcohol a l'hora d'acudir a la visita i ressentiments causats per algun diagnòstic anterior, equivocats, real o fictici.

A vegades l'ús per part dels usuaris de les noves tecnologies per a consultes mèdiques porten a menysvalorar l'actuació del sanitari i a obviar la consideració cap als coneixements i experiència professionals.

L'any 2010 el nombre d'agressions sofertes pels professionals sanitaris de la xarxa sanitària pública a Balears va ser de 464, xifra que encara que sigui inferior a la de l'any 2009, amb 66 casos més, ens sembla alarmant. Segons l'informe anual sobre agressions a l'any 2010 la baixada del nombre d'agressions s'ha degut en gran mesura a la intensificació de la seguretat als hospitals, principalment als serveis d'urgències, ja que podem observar que on aquesta baixada té una gran incidència és a planta hospitalària amb 28 casos i a urgències amb 29. Podríem dir que d'aquests 66 casos que varen baixar 57 són als hospitals.

Tenint en compte el lloc d'agressió el més preocupant és que els centres d'atenció primària de Mallorca, a l'any 2010, varen tenir un increment de 35 agressions, el que representa que el nombre d'agressions als centres d'atenció primària a Mallorca va augmentar un 17% respecte a l'any 2009. A més, a psiquiatria entre tots els centres hi va haver l'any 2010 un total de 40 agressions, el que suposa un augment d'un 17,6% respecte a l'any 2009, que eren 34.

Continuant amb aquest mateix informe, el tipus d'agressions més freqüents a Balears són les verbals amb un 83,6% mentre que l'11,8 varen ser agressions físiques i la resta són agressions simbòliques.

En aquest punt, vull fer especial menció a les agressions físiques enregistrades l'any 2010, varen passar a 55, quan l'any 2009 varen ser 54, és a dir, varen augmentar en un cas de l'any 2009 a l'any 2010, quant a agressions físiques, pel que podem dir que les mesures preses per l'anterior govern, encara que podien anar ben encaminades no varen ser suficients, efectives ni eficaçes.

Al Partit Popular volem un espai laboral sense agressions, en el qual els professionals de la salut exerceixin el seu treball amb tranquil·litat. Creim adient desenvolupar un pla de mesures de cara a la prevenció de la violència a l'entorn sanitari dirigit a professionals i usuaris a partir de la informació, el diàleg i l'educació, així com adoptar mesures jurídiques necessàries per a la protecció del lloc de feina. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Duran. Ara passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Sr. Vicenç Thomàs per un temps de deu minuts.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Gràcies, presidenta. Senyors diputats, senyores diputades, hi ha estudis fets a Espanya on es diu que aproximadament un 11% dels treballadors sanitaris sofriran una agressió física al llarg de la seva experiència laboral i prop d'un 60% sofriran algun tipus d'agressió verbal. Per tant, són dades que reforcen les demandes d'augmentar el que són sistemes de seguretat als centres sanitaris públics i rebre la consideració d'autoritat quan aquests professionals desenvolupen les seves funcions.

Agreir els treballadors sanitaris, efectivament és una actitud intolerable que ha de ser perseguida i penalitzada i, per tant, subscrivim totalment la frase de "tolerància zero", però les solucions no passen només per mesures repressives cap als ciutadans, la gran majoria no són violents, ni tampoc per exigir als pacients determinats tipus de submissió impropis del nostre temps. És veritat que els estudis ens diuen que aquests fets es produeixen especialment a lloc on les coses, diguéssim, hi ha problemes organitzatius i per tant, on els professionals tenen menys temps i menys recursos, no?, són coses que alteren el que és la relació professional pacient.

Per això és important, interessant que l'administració sanitària treballi per millorar i solucionar aquests problemes i que torni a treballadors i pacients la dignitat i el tracte que es mereixen uns per desenvolupar la seva feina i els altres per utilitzar correctament els serveis que reben.

La Sra. Diputada ja ha donat alguna dada, les dades que jo tenc és que l'any 2010 havia baixat un 12,5 respecte a l'any anterior i la xifra de l'any 2009 ja havia baixat respecte de la xifra del 2008 que eren 608 casos.

Efectivament més de dues terceres parts són agressions verbals i un poc més d'un 10% són físiques. És curiós també o val la pena dir-ho que l'estudi de l'organització mèdica col·legial en el seu observatori d'agressions situa Balears com una de les comunitats autònomes amb índex d'agressió més baixes de tot l'Estat.

Evidentment, jo, vista la proposició no de llei, m'agradaria repassar què ha passat a aquesta comunitat autònoma els darrers anys. Vull remarcar que va ser l'any 2006 quan la Conselleria de Salut i Consum va posar en marxa un pla per prevenir la violència als centres de l'ib-salut, un pla que a l'anterior legislatura es va mantenir i es va millorar i, mitjançant els serveis de prevenció, es va implementar, es va ampliar amb un objectiu molt clar que tots compartim de prevenir, reduir, eliminar aquests fets per protegir i controlar les situacions de perill o de violència i per fomentar tot el que és cultura de seguretat i prevenció entre els treballadors.

Aquest programa que es va iniciar l'any 2006 i s'ha prolongat els darrers cinc anys té cinc elements claus, que són: compromís de direcció i implicació dels treballadors, l'anàlisi dels períodes de violència al lloc de feina, la prevenció i el control de risc de violència, l'aplicació de mesures de seguretat, la formació dels treballadors i com és més correcta l'actuació post-incident. Cada gerència té un responsable, es crea una comissió tècnica i de tots aquests grups es forma un grup de treball del servei.

L'anterior legislatura es treballa amb l'anàlisi d'episodis de violència al lloc de feina, es va fer un projecte de notificació d'agressions, que es diu Anota, per facilitar la informació i la investigació dels fets; es fa un projecte que es denomina RIA, que és un registre informàtic de les agressions. Ara sabem, primer, que es notifica més qualsevol incident i qualitativament s'informa millor, qüestions que la Sra. Diputada ha comentat, als hospitals els fets solen succeir a les plantes d'hospitalització i a urgències, i a atenció primeria, a les consultes i després a admissió. Per tant, als hospitals notifiquen més les infermeres i les auxiliars de clínica i a atenció primària els facultatius. Per tant, els professionals de primària notifiquen més que la gent de l'hospital.

Un tercer element d'aquest pla és la prevenció i el control de risc de violència amb mesures concretes d'avaluació i seguiment, implementació de mesures, un programa molt important és el programa de formació de treballadors, el projecte Formadea, que té sessions informatives i tallers de formació específica per millorar la relació professional, pacient i familiars, millorar estratègies d'enfrontament i resolució de conflictes i també treballar l'autocontrol emocional dels professionals o augmentar les seves habilitats en comunicació.

També hi ha un altre programa de post-incident, el projecte Actua, que una vegada que s'ha produït aquest fet... que fa ib-salut davant el món judicial, de donar assessoria legal i assistència judicial i també tot d'una posar assistència psicològica.

També vull comentar els projectes Sensibilització, Salut més respecte o als projectes de seguretat. Crec que també s'ha fet una feina des de l'any 2006 de definir noves zones de risc, ser més exhaustius en la definició dels incidents i anar posant de manera gradual més mesures de seguretat, des de nombre de vigilants, càmeres o dispositius d'alarma.

Vull remarcar, per exemple, que tots els centres de salut nous i els que han sofert importants reformes, comentar que totes les consultes ara estan comunicades entre si per disposar de sortides alternatives. També s'ha treballat en qüestions que diu proposició no de llei de fer protocols en cadascun d'aquests punts del que és un fet d'una incidència d'aquest tipus.

Com veim hi ha un camí fet, per dues responsabilitats diferents, a la Conselleria de Salut durant cinc anys amb unes bones avaluacions, però que evidentment tot és millorable.

Vull manifestar que el Grup Parlamentari Socialista dona suport als punts 1 i 2 de la proposició no de llei, no té cap problema per donar suport al tercer punt, ara pensam que seria més adequada un altre tipus de redacció perquè amb la informació que acab de traslladar i que està documentada queda

constància que ja existeix des de l'any 2006 un pla de prevenció i control d'aquestes agressions a professionals.

Per tant, entenem que el tercer punt d'aquesta proposició, si el Grup Parlamentari Popular ho desitja, no ens sembla gens malament instar el Govern i redactar-ho d'una altra manera, "a l'elaboració d'un nou pla per prevenir violència als centres sanitaris", perquè tal com està literalment tenim la percepció que sembla que es desconeix que existeix un pla que funciona des de l'any 2006. Per tant, si s'acceptàs una modificació que anàs en la línia que s'elabori un nou pla per prevenir, etc., o algun tipus de redacció en què quedàs palès que aquest pla ja existeix, nosaltres evidentment no tenim cap tipus de problema per donar suport als tres punts.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Thomàs. Pel Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca té la paraula la Sra. Fina Santiago per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Bones tardes a tots i a totes, després de les paraules dels dos parlamentaris que m'han precedit realment em queda poc per comentar.

Efectivament, crec que dins l'Administració pública hi ha situacions de risc que puguin ser... els ciutadans o els usuaris dels serveis puguin ser violents d'una forma verbal i d'una forma física, no només el col·lectiu de persones o de treballadors que fan feina al camp de la sanitat. Tenim situacions, per exemple, molt greus a tot els professionals que fan feina en retirada de tuteles o en temes de menors en risc que compleixen mesures judicials, precisament per algun acte violent.

Per tant, és veritat que el ventall de treballadors públics que estan en situació de poder ser agredits verbalment i físicament no es limita només al sector sanitari, però bé, avui tenim aquesta proposició no de llei que està relacionada amb el sector sanitari i el nostre grup parlamentari hi donarà suport.

Pensem que el prestigi i l'autoritat també te l'han de donar, pens que no fomentam que els ciutadans en general tinguin un cert reconeixement de l'autoritat o del prestigi dels professionals en general que fan feina al sector públic i en aquest cas concret de la salut, quan donam mala imatge de la funció pública, en general també, o quan qüestionam la labor dels funcionaris, quan deim que sobren perquè donam una imatge que estan perdent temps, que... Per tant, crec que també això col·labora perquè aquest desprestigi es pugui estendre.

Crec que s'han de fer aquestes mesures que vostè assenyala i per tant, nosaltres li donarem suport. Defensaríem els dos punts, però ens agradaria que substituïssin "metges, infermeres i personal sanitari" per "treballadors i personal del sector sanitari" perquè en el sector sanitari no només hi ha metges i infermers, hi ha treballadors socials, hi ha psicòlegs, hi ha fisioterapeutes, hi ha auxiliars administratius, hi ha conserges, hi ha netejadores... i no només és a metges i infermeres, tot i que, efectivament, possiblement són els de més risc i els que estadísticament reben més perquè són també el més numèric,

però amb aquesta visió d'ampliar la sanitat, que no només són metges i infermers, sinó que és molt més ample i que a vegades és l'auxiliar de clínica o l'auxiliar administrativa la que rep aquesta agressió física o aquesta agressió verbal i el concepte de "personal sanitari" sembla que és una qüestió més corporativa.

Després, agraïm totes les explicacions del Sr. Thomàs en relació, un poc, amb com s'ha procedit des de l'any 2006 en aquest sentit, 2006-2011, per tant, dos governs que han passat per aquest protocol i que han treballat per millorar la seguretat dels treballadors que fan feina a l'àmbit sanitari i en aquest sentit també donaríem suport a la modificació del tercer punt d'un nou pla una vegada avaluat el primer pla que sembla que és del 2006.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Vol fer ús de la paraula el grup parlamentari proponent?

LA SRA. DURAN I CLADERA:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta. Jo demanaria un temps per poder parlar d'aquests dos punts. Només vull puntualitzar una cosa que ha dit el Sr. Thomàs, que ha dit que no està d'acord en mesures repressives ni de cap submissió, crec que en cap moment no he donat a entendre que estam a favor, el Partit Popular, de mesures repressives ni de cap sotmetiment, és més del que hem parlat és d'informació, de diàleg, d'educació... Sí, això ho ha dit vostè, però bé, és igual, volia que quedàs clar que en cap moment no volem mesures repressives.

He de dir que la imatge general del personal sanitari per part dels usuaris és bona, vull dir, sí que és veritat i que els casos d'agressió són puntuals, però no deixa que 464 ens semblen massa, ens semblen moltíssims.

Ara en aquest punt, vull agrair el suport als dos grups parlamentaris per a aquesta proposició no de llei i deman un temps per poder rectificar aquests punts on hi ha una mica de discrepància.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Tenen un temps de dos minuts.

LA SRA. PRESIDENTA:

(...) la nova redacció, per si la pot llegir, perquè quedi registrada.

LA SRA. DURAN I CLADERA:

Sí, el primer punt seria: “El Parlament de les Illes Balears manifesta el seu suport permanent i el reconeixement professional a metges i a infermeres, i a altres treballadors i personal del sector sanitari de les Illes Balears”, és a dir, metges i infermeres, i altres treballadors i personal del sector sanitari, així.

El segon punt queda exactament igual, i el tercer punt: “El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a intensificar l’aplicació i la millora d’un pla de mesures perquè el personal...”, només és canviar aquest tros.

(Remor de veus)

Exacte, “...a intensificar l’aplicació i la millora del Pla de mesures...”, d’acord. “...del Pla de mesures perquè el personal mèdic i sanitari torni a tenir el prestigi i el respecte amb protocols d’actuació que vagin encaminats a acabar amb les agressions sofertes per aquest col·lectiu. Només és aquest canvi, ja està.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Idò supòs que no fa falta que votem, perquè... Queda aprovada per assentiment aquesta proposició no de llei.

I no havent més assumptes a tractar, s’aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS